

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α) Σωστό
- β) Λάθος
- γ) Σωστό
- δ) Λάθος
- ε) Λάθος

A2. β

A3. γ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Κεφάλαιο 7, σελ. 142-143 σχολικού βιβλίου

Παράγραφος 10: «Το ΑΕΠ ως δείκτης οικονομικής ευημερίας και οι αδυναμίες του.»

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Οι σπουδαιότερες είναι:

- α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας.** Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.
- β) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης.** Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης παράγοντας για την

υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας. Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

	Χ	Ψ	Κ.Ε. του Χ
A	0	160	
			0,5
B	80	120	
			1
Γ	$X_{\Gamma}=120$	80	
			2
Δ	140	$\Psi_{\Delta}=40$	
			4
E	150	0	

- Όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του Ψ σημαίνει ότι $\Psi_{\max} = 160$ και $X=0$.

$$\text{Κ.Ε. του } X = \frac{\text{Μονάδες } \Psi \text{ που θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες } X \text{ που παράγονται}}$$

- $B \rightarrow \Gamma : 1 = \frac{120 - 80}{X_{\Gamma} - 80} \Leftrightarrow X_{\Gamma} = 120$
- $\Gamma \rightarrow \Delta : 2 = \frac{80 - \Psi_{\Delta}}{140 - 120} \Leftrightarrow \Psi_{\Delta} = 40$
- $A \rightarrow B : \text{Κ.Ε. του } X = \frac{160 - 120}{80 - 0} = 0,5$
- $\Delta \rightarrow E : \text{Κ.Ε. του } X = \frac{40 - 0}{150 - 140} = 4$

Γ2.

Για $X=40$, $\Psi_{\max} =$;

$$\text{Κ.Ε. του } X_{(A \rightarrow B)} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2} = \frac{160 - \Psi_{\max}}{40 - 0} \Leftrightarrow \Psi_{\max} = 140$$

ΑΡΑ: Ο συνδυασμός $X=40$, $\Psi=140$ είναι ανέφικτος, βρίσκεται δεξιά της ΚΠΔ και η οικονομία δεν μπορεί να παράγει τις ποσότητες αυτές με τους διαθέσιμους παραγωγικούς συντελεστές.

Για $X=130$, $\Psi_{\max} =$;

$$\text{Κ.Ε. του } X_{(\Gamma \rightarrow \Delta)} = 2 \Leftrightarrow 2 = \frac{80 - \Psi_{\max}}{130 - 120} \Leftrightarrow \Psi_{\max} = 60$$

ΑΡΑ: Ο συνδυασμός $X=130$, $\Psi=60$ είναι εφικτός, βρίσκεται αριστερά της ΚΠΔ και η οικονομία στο συνδυασμό αυτό δεν εξαντλεί τις παραγωγικές της δυνατότητες γιατί ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται.

Γ3.

Θέλουμε $\Psi = 160 - 50 = 110$

Για $\Psi=110$, $X_{\max} =$;

$$\text{Κ.Ε. του } X_{(B \rightarrow \Gamma)} = 1 \Leftrightarrow 1 = \frac{120 - 110}{X_{\max} - 80} \Leftrightarrow X_{\max} = 90$$

ΑΡΑ: Για να παραχθούν οι 50 τελευταίες μονάδες του αγαθού Ψ πρέπει να θυσιαστούν $X = 90 - 0 = 90 \text{ μον.}$ του αγαθού Χ.

Γ4.

	Χ	Ψ	Κ.Ε. του Χ
Α'	0	$160 + \frac{50}{100} 160 = 240$	
			0,75
Β'	80	$120 + \frac{50}{100} 120 = 180$	
			1,5
Γ'	120	$80 + \frac{50}{100} 80 = 120$	
			3
Δ'	140	$40 + \frac{50}{100} 40 = 60$	
			6
Ε'	150	0	

Το Κ.Ε. του Χ αυξάνεται.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΑΓΟΡΑΣ:

$$Q_D = Q_S \Leftrightarrow \frac{400}{P} = 30 + P \Leftrightarrow P^2 + 30P - 400 = 0 \begin{cases} P_1 = -40 \text{ (αδύνατη)} \\ P_2 = 10 = P_E \end{cases}$$

$$\left. \begin{aligned} Q_D &= \frac{400}{10} = 40 \\ Q_S &= 30 + 10 = 40 \end{aligned} \right\} Q_E = 40$$

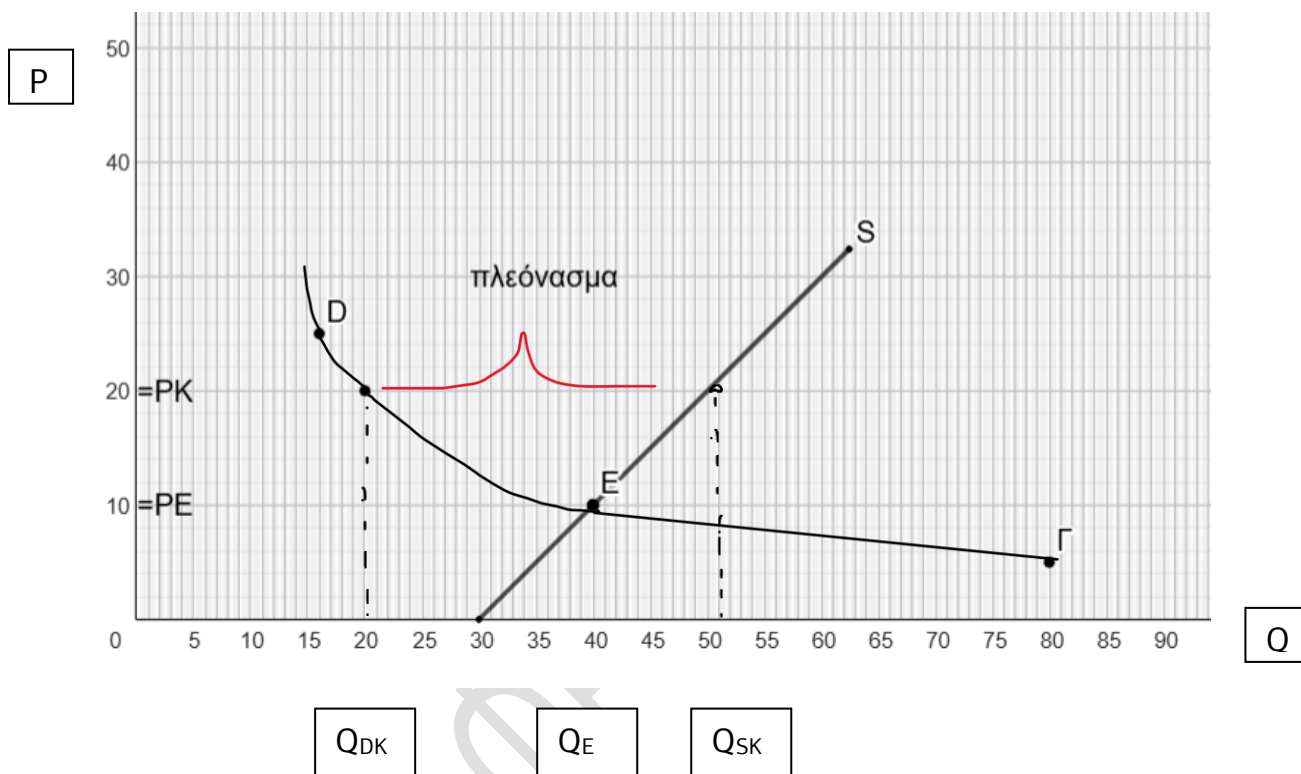
Δ2.

α.

Για P_K έχουμε πλεόνασμα:

$$Q_{S_K} - Q_{D_K} = 30$$

$$\text{Άρα, } 30 + P_K - \frac{400}{P_K} = 30 \Leftrightarrow P_K - \frac{400}{P_K} = 0 \Leftrightarrow P_K^2 = 400 \Leftrightarrow P_K = 20 \chi\mu$$



Δ3.

α.

$$\text{Κρατική Επιβάρυνση} = \text{Πλεόνασμα} \cdot P_K = 30 \cdot 20 = 600 \chi\mu.$$

β. Το Κράτος εισπράττει από την πώληση του πλεονάσματος $30 \cdot 15 = 450 \chi\mu$.

$$\text{ΑΡΑ: Τελική επιβάρυνση κράτους} = 600 - 450 = 150 \chi\mu.$$

Δ4. Αφού η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή, η ΣΔ των καταναλωτών παρέμεινε σταθερή και ίση με $P \cdot Q = 400 \chi\mu$, ανεξάρτητα από τη μεταβολή της τιμής.

Επιμέλεια: Κουτσουμπέλη Κατερίνα

Λυμπεροπούλου Κατερίνα

Τσούμας Κωνσταντίνος